

תענית אסתר

תענית אסתר נערכת ביום י"ג באדר, ערב חג פורים, לזכר התענית שיזמה אסתר באומרה למרדכי:

לך כָּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל תֹּאכְלוּ וְאַל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וַיּוֹם גַּם אֲנִי וְנַעֲרַתִּי אָצוּם כֵּן" (מגילת אסתר, ד' ט"ז)

:

תענית זו של אסתר הייתה באמצע חודש ניסן.

לפי רבנו תם, תענית אסתר לא נקבעה כזכר לשלושת ימי התענית בימי מרדכי ואסתר, אלא כזכר לתענית היהודים בי"ג באדר ביום שנקמו באויביהם. במגילת אסתר אין רמז לכך, אך רבנו תם מסיק, שכשם שמשה רבנו עשה תענית כשנלחם בעמלק, ודאי שבימי מרדכי, שהיו צריכים לרחמים עשו תענית.

לפנים היו מתענים תענית אסתר במשך שלושה ימים, בימים שני, חמישי, ושני בשבוע שלאחר פורים, שהרי היא זכר לשלושה ימי צום, אך לאחר מכן הקלו בה החכמים וקבעו יום צום אחד.

אם פורים חל ביום ראשון בשבוע מקדימים את תענית אסתר ליום חמישי, כיוון שאין מתענים בשבת (פרט ליום הכיפורים). צום תענית אסתר נמשך מעלות השחר ועד צאת הכוכבים, כאשר בערי הפרזות, שם קוראים את מגילת אסתר במוצאי התענית, נוהגים שלא לאכול עד לאחר קריאת המגילה.

שאלות:

1. לזכר מה נערכת תענית אסתר? _____
2. לזכר מה נקבעה תענית אסתר עפ' רבנו תם? _____
3. בתחילה כמה ימים היו נוהגים להתענות? _____
4. ממתי עד מתי נמשך צום תענית אסתר? _____

חמש מגילות

חמש מגילות הוא הכינוי לחטיבה של חמישה ספרים המופיעים, בחלק הכתובים של התנ"ך
מגילת רות - על פי עדותה, מתארת את תקופת השופטים וכתיבתה מיוחסת במסורת לשמואל הנביא.

מגילת שיר השירים ומגילת קהלת - מיוחסות שתיהן לשלמה המלך.

מגילת איכה - מקוננת על חורבן בית ראשון ומיוחסת לירמיהו הנביא.

מגילת אסתר - מתארת את גלות פרס ומיוחסת למרדכי היהודי ולאסתר המלכה.

שיר השירים - נקראת בחג הפסח.
רות - נקראת בחג השבועות.
איכה - נקראת בצום תשעה באב.
קהלת - נקראת בחג הסוכות.
אסתר - נקראת בחג הפורים.

שאלות:

1. כמה מגילות יש בתנ"ך? _____
2. מדוע קוראים את מגילת איכה בתשעה באב?

3. מהם שמות המגילות?

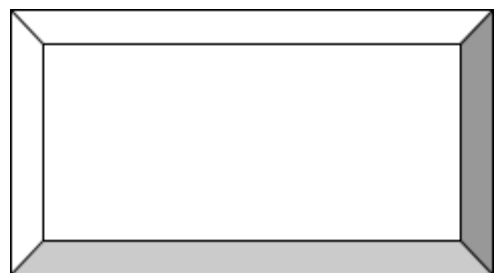
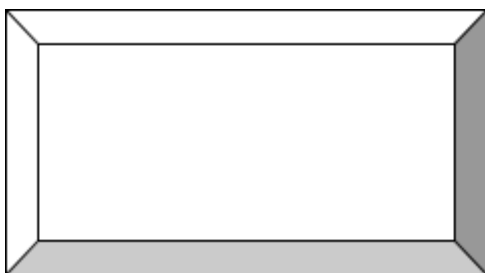
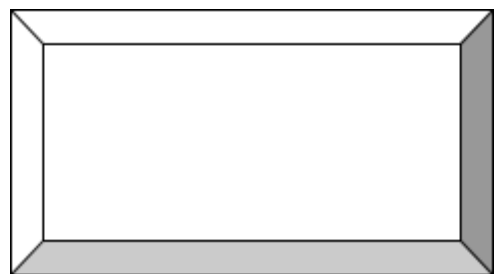
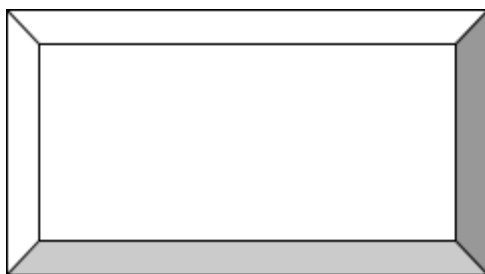
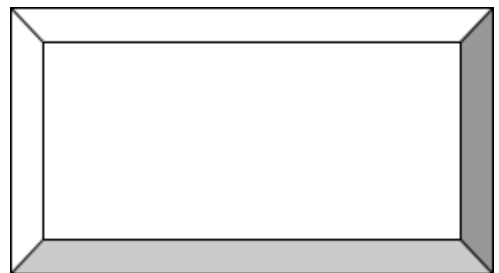
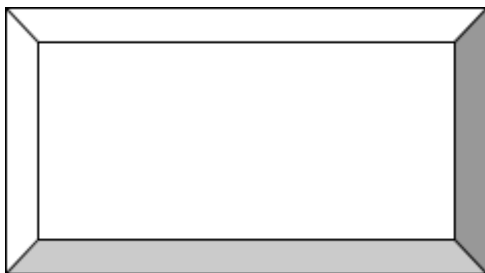
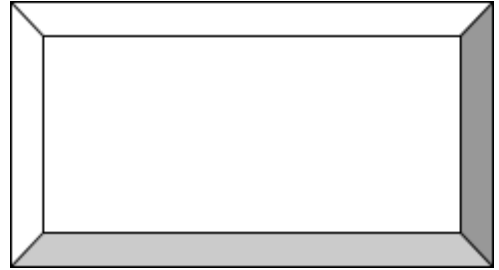
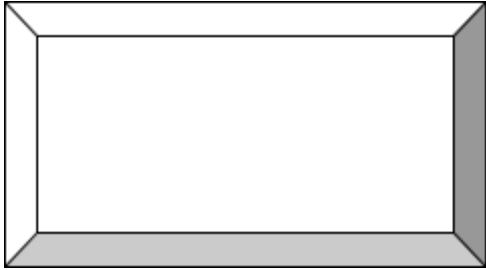
- א. _____
ב. _____
ג. _____
ד. _____
ה. _____

למד את שמות המגילות בע"פ, ובקש מהחברותא שלך שיבחן אותך!

בס"ד

משחק זיכרון

כתוב בכל מלבן את שם המגילה, ובמלבן שממול את הזמן בו היא נקראת .
גזור את המלבנים והתאם מגילה לזמן קריאתה .

מקור החג

החג נקבע לזכר הצלת יהודי האימפריה הפרסית בתקופה שאחרי חורבן בית ראשון. באותה עת שלטו הפרסים על חלקים נרחבים מיבשת אסיה, ובירתם הייתה שושן. על מזימתו של המן האגגי להשמיד את היהודים ועל ההצלה הפלאית שפקדה אותם מספרת מגילת אסתר. מקור השם "פורים" הוא בגורל (פור) שהטיל המן, בכדי לקבוע את המועד לביצוע מזימתו.

נחגג ב: נחגג ב"ד באדר בערים רגילות, בט"ו באדר בערים המוקפות בחומה מימי יהושע בן נון ובשני הימים בערים שקיים לגביהן ספק אם הן מוקפות חומה מימי יהושע בן נון

הסיבה לחג:

וַיִּכְתֹּב מֶרְדֳּכָי, אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ... לְקַיֵּם, עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֲשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אָדָר, וְאֶת יוֹם-חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ: בְּכָל-שָׁנָה, וְשָׁנָה. ... יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה, וּמְשֻׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּמִתְנֻנֹת לְאֲבִיּוֹנִים. ... כִּי הָמָן בֶּן-הַמֶּדְתָּא הָאֲגָגִי, צִוָּר כָּל-הַיְּהוּדִים--חָשַׁב עַל-הַיְּהוּדִים, לְאַבְדֵם; וְהָפֵל פֹּר הוּא הַגּוֹרֵל, לְהִמָּם וּלְאַבְדֵם. ... עַל-כֵּן קָרָאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים, עַל-שֵׁם הַפּוּר... " (מגילת אסתר, פרק ט' פסוקים כ'-כו')

מתח קו בין השאלה לתשובה הנכונה

א'

*מקור השם פור

*מזימתו של המן האגגי

*מועד חג פורים בערים מוקפות חומה

*מועד חג פורים בערים רגילות

*מועד חג פורים בערים שקיים

לגביהן ספק אם היו מוקפות חומה

ב'

להשמיד את היהודים

טו' באדר

גורל

יד' אדר

יד'+טו' באדר

מצוות החג

לָקִיּוֹם עָלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֶדָר וְאֶת יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. כִּי־יָמִים אֲשֶׁר נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יָמֵי מִשְׁתָּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוּת לְאֲבִיּוֹנִים.

□

□ **מקרא מגילת אסתר** בליל החג ובבוקר החג. גם נשים מחויבות בקריאת המגילה, משום שגם הן ניצלו בנס הפורים.

□ **משתה ושמחה.** מצווה לשמוח בפורים, וכפי שנאמר במגילה, ימי פורים נקבעו להיות "ימי משתה ושמחה". , אך עיקר המצוה היא ביום הפורים. "סעודת פורים" היא סעודת הודיה על הנס, כחלק ממצות השמחה, שכן אין שמחה לאדם אלא בסעודה טובה. עם זאת מציין הרמב"ם: "מוטב לאדם להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו".

□ **משלוח מנות איש לרעהו.** מלשון הכתוב במגילת אסתר "משלוח מנות איש לרעהו" כאשר המילה "מנות" בלשון רבים, והמילה "רעהו" בלשון יחיד, למדו חז"ל שעל כל אדם לשלוח לפחות שתי מנות לאיש אחד.

□ **מתנות לאביונים.** לפי ההלכה יש לתת לשני אביונים, שתי מתנות, או סכום כסף שאפשר לקנות בו דברי אכילה זמינים.

השלם:

ארבע מצוות פורים הם:

א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____

"משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים".

מה למדו חכמנו מהמילה : "מנות"?

מה למדו חכמנו מהמילה: "רעהו"?

1. אם תחליף את סדר האותיות תמצא מילים הקשורות לפורים:

- _____ תת- חופש-
 _____ מחול שמנות=
 _____ שוש-הבן-ירה-
 _____ יתוש-
 _____ שוש-אורח-
 _____ מנה-עשרה-
 _____ דרכים-הודייה-
 _____ אני-זו מנה-
 _____ שמ-תה-
 _____ תאסר-
 _____ גימלת-סתרא-
 _____ צלה-חמושה-

י	צ	מ	י	ד	ו	ה	י	ג	ל	ח	א	ד	ג	כ	ל	מ
ד	צ	ו	ל	ע	ש	ו	ר	ו	ו	ש	ח	א	ה	ל	ב	ש
ו	י	ט	י	נ	י	ת	ש	ו	א	ל	ש	ל	ב	מ	ג	ל
צ	מ	ת	צ	צ	פ	ס	נ	מ	ה	ד	מ	מ	א	ס	צ	ו
ג	ל	ש	נ	פ	ר	מ	ג	ל	ב	ה	ח	ד	ו	י	מ	ח
מ	כ	ר	ק	כ	ס	ק	נ	ש	ע	ר	ה	ו	ז	ב	ג	מ
כ	ה	ט	י	כ	ד	ר	מ	ע	ס	צ	ג	ז	נ	ה	י	נ
י	א	ב	ג	ח	מ	ש	ג	ח	פ	מ	ד	ש	ה	פ	ל	ו
י	ב	ג	ח	ל	ג	ט	י	ת	צ	ס	ו	ט	מ	ד	ה	ת
נ	מ	ה	ב	מ	י	ר	ו	פ	ק	כ	ל	ת	נ	ע	י	פ
ש	ח	מ	ש	ד	ז	ח	ש	ר	ת	ה	ה	פ	ק	נ	ו	ע
ת	מ	ד	ש	ת	ש	ו	פ	ח	ת	ט	ג	ר	ר	ת	ס	א

יין,משלוח מנות,שמחה גדולה,חג
 שמח,מסיבה,חג,פרס,יהודים,מגילה,מלך,אחשוורוש,אוזן
 המן,מלכה,אסתר,מרדכי,פורים,שמח,רעשן,ליצן,תחפושת,מסכה,המן,ושתי.

הכינה:רחל פרג'ון בית ספר "אור" באר-שבע

עבודה נעימה!!!
בס"ד

